

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Første Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 501. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1833_518A_1-txt-shoot-idm27126.pdf (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Blandt de tolv *Achæiske Byer*, *Polyb* opregner, var 502 allerede i hans Tid de To forgaaede i en Vand-Flod, og det er da intet Under, om Tidens Strøm, i de to Aartusinder siden hans Dage, har revet Resten med sig, saa nær som Een**Polyb* II. 41., men det er underligt nok, at det just skulde være i den: i *Patra*, *Ny-Grækernes* Opstand mod *Tyrkerne* begyndte, saa Man maa vel sande, at gammel *Kiærlighed* til *Frihed* ruster ligesaa lidt som nogen Anden. En saadan stille, oprigtig *Kiærlighed* skal nemlig fra Arilds-Tid have besjælet *Achæerne*, som ved *Heraklidernes* Indbrud maatte rømme *Sparta*, med deres Konge *Tisamenes*, en Sønne-Søn af *Agamemnon*, og beholdt Konger af hans Æt, til den vanslægtede, da de lod være at krone Sønnerne af *ham*, som begyndte at tyrannisere, og enedes siden saa godt om det Lidt, de havde, at efter det store Bulder med *Pythagoræerne* i Stor-Grækenland, besluttede baade *Sybaris* og *Krotone*, skjøndt for silde, at *efterligne* dem, og da, efter Slaget ved *Leuktra*, hverken *Spartaner* eller *Thebaner* ret turde troe deres egne Øine, bad de *Achæerne* om at hjælpe sig til Rette, naturligviis ikke for deres Magts men for deres Oprigtigheds Skyld**Polyb* II. 39-41.. *Philip*, og *Alexander*, og de store Generaler, der anstillede talrige Kamp-Lege ved "den største Krigs-Mands" Lig-Begiængelse, fandt vel Midler til at skille dem ad "som gerne tilsammen vilde være" og stræbde i adskillige af Smaa-Stæderne at opelske Tyranniet, men det tjende, som *Polyb* meget rigtig bemærker, kun til at gjøre dem saameget kiærere ad Friheden og knytte Baandet saameget des fastere; thi i den 124de Olympiade, da baade *Ptolomæos* i Ægypten, *Seleukos* i Syrien og *Lysimachos* i Thrakien døde paa eengang, og *Pyrros* gik til *Italien*, da tog *Achæerne* Leiligheden i Agt og *begyndte* fra *Patra* og *Dyme*, med 503en *Markos* fra *Karene* i Spidsen, at oprette det gamle Forbund, der snart blev saa mægtigt, at Smaa-Tyrannerne maatte enten rømme eller, hvad her, mærke ligt nok, tillodes dem, tage Borgerskab**Polyb* II. 41.. Det gik deilig, en heel Menneske-Alder, medens *Romere* og *Karthaginenser* sloges først med *Pyrros*, og siden med hinanden, og det uagtet Forbundet var baade Kongen i Makedonien og de rovgierrige *Ætoler*, som dengang spillede Mester *nordenfor Patra-Bugten*, en Torn i Øiet. Ved Slutningen af den første *Puniske* Krig, da *Demetrios* Murbrækkers Søn, *Antigonos* Gonatas, døde, gjorde *Ætolerne* endog en kort Tid fælles Sag med *Achæerne*, som havde faaet det fra gamle Dage berømte *Sikyon* (ved Basilika) ind i Forbundet og fik nu *Korinth* med, ved at fordrive den Makedoniske Besætning **Polyb* II. 43-44.; men begge disse Forbunds Flaade blev dog slaaet ved *Korkyra* (Korfu) af de *Illyriske* (Dalmatiske) *Sørøvere*, ved hvilken Leilighed den kiække *Markos* fra *Karene* faldt, saa det var klart, at Grækerne kunde ikke længer forsvare dem selv imod Barbarerne**Polyb* II. 10.. Det kunde derimod *Romerne* godt, efterat de i den første *Puniske* Krig havde lært at slaaes til Søes, saa deres Overgang fra *Brindisi* til *Durazzo* falder meget naturligere end den, *Pyrros* tog sig for: fra *Durazzo* til *Brindisi*, men førend vi, ved at tale meer om den, atter falde i Ørnens Kløer, maae vi dvæle et Øieblik ved de to berømte Achæer-Høvdinge: *Aratos* fra *Sikyon* og *Philopømen* fra *Megalopolis*. Hvad der strax falder i Øinene, er, at *Ingen* af dem egenlig var *Achæer*, men de tabe ingenlunde Noget af vor Deeltagelse derved, at den Ene havde hjemme, hvor Borgerne i *Kyri* Dage gad gerne hørt *Homers* Digte, naar 504Tyrannen *Klisthenes* vilde taalt det, og den Anden var Byes-Barn med vor gode Ven *Polyb*, og desuden har en Anden af vore gode Venner, *Plutark*, netop ved denne Leilighed betroet os, at de var *Dorer* tilhøbe, saa Forskiellen var kun, at *Sikyoniterne* og *Arkaderne* var ikke saa nøisomme og fredelige som *Achæerne*, saa under *Aratos* og *Philopømen* gik det anderledes broget til end under *Markos* fra *Karene* **Herod.* V. 67. *Plutarks* *Aratos*..